

BESZÉLGETÉS BERGENDY PÉTERREL

„Művészkedni sokkal könnyebb”

BOKOR ÁGNES

BERGENDY PÉTER ÚJ FILMJE, A *TREZOR* AZ 1950-ES ÉVEKBEN JÁTSZÓDÓ TÖRTÉNELMI THRILLER, AKÁRCSAK A *VIZSGA* VOLT.

Bergendy Péter február elején fejezte be új tévéfilmje, a *Trezor* forgatását. A Médiatanács által támogatott filmben Anger Zsolt, Scherer Péter és Tasnádi Bence játssza a fő szerepeket. A történet szerint az '56-os forradalomban elvész a Belügyminisztérium trezorjának kulcsa, ami megannyi bonyoldalmat szül.

A filmet zömében a Kőbányai Sörgyár pincerendszerében vették fel, a forgatókönyvet Köbli Norbert (*A berni követ, Félvilág*) jegyzi. Éppen a film vágása zajlik, a vágószobában pedig meglátogattuk a rendezőt, hogy a készülő alkotásról, a következő filmjéről és a mai magyar filmes helyzetről beszéljünk vele. A *Trezor* elkészülését a Médiatanács támogatta az Egri Lajos forgatókönyvíró és a Fehér György tévéfilmes pályázatokon.

• *Két napja vágjátok a filmet. Hogy ment a forgatás?*

A forgatás jól sikerült, aminek nagyon örülök. A színészek nagyon élvezték a játékot. A főszereplő Anger Zsolt egy lakatot játszik, aki börtönben ül '56 idején, mert tíz évvel korábban hamis vádak alapján lecsukták bankrablásért és emberölésért. Őhozzá érkezik meg a Scherer Péter karaktere, aki azt kéri tőle, hogy menjen el vele a belügyminisztériumba, törje fel az ott található trezort, és lopja ki az ő aktáját, amit nyilván nem szeretne, ha mások is olvasnának. Nagyjából ez a sztori, a többi pedig a filmből kiderül. Tasnádi Bence egy fiatal zongoristát alakít a filmben, és feltűnik Hámosi Gabriella, Elek Ferenc és Bezerédi Zoltán is.

• *Mikor lesz készen a film?*

Elvileg augusztus elejére lesz kész teljesen, és a tervek szerint október körül tűzi műsorára a Duna Televízió. Ez egy egyórás film lesz, tehát filmetűdnek nevezhetjük. Elsősorban szórakoztatni szeretnénk vele, annak ellenére, hogy 1956. november 4. után játszódik.

• *Ha jól tudom, igaz történet alapján íródott a forgatókönyv.*

Igen, valóban van egy trezor a Belügyminisztérium alatt, és a forradalom idején tényleg elvesztek a kulcsai, és valóban hívtak egy lakatost, akinek az volt a feladata, hogy kinyissa az ajtót. A többi természetesen a mi fantáziánk szüleménye.

• *Köbli Norbert írta a forgatókönyvet. Az volt az elsődleges célotok, hogy ebből egy szórakoztató film szülessen?*

Én akkor cseppentem bele a folyamatba, amikor a történet már kész volt, egyébként a forgatókönyv fejlesztését is a Médiatanács támogatta az Egri Lajos-pályázaton. Ehhez a sztorihoz kerestek rendezőt, aki én lettem. Nagyon szeretem a történelmi filmeket, az pedig különösen fontos nekem, hogy a nagyközönséghez szóljunk egy filmmel. Ezért kell bele a humor, a romantika, a szomorúság, és ebben a filmben lesz minden. A szórakoztatás nem azt jelenti, hogy az emberek végig ne vessenek a filmen, inkább azt mondanám, hogy az érzelmekre szeretnénk hatni.

• *Téged nagyon sok helyen említenek – talán azonosítanak –*

úgy, mint az Állítsátok meg Terézanyut! (2004) rendezőjét. Mennyire zavar téged, hogy erről ismernek az emberek?

Zavarni nem zavarhat, hiszen én csináltam azt a filmet is (*nevet*). Persze az egy romantikus komédia volt, egy megfilmesíthetetlen regényből próbáltunk egy épkézláb történetet kihozni. Nem a története miatt volt igazából érdekes, hanem a hangulata és a szereplők miatt. A kétezres évek elején az a film egy olyan hangulatot fogott meg, ami még nem nagyon volt előtte Magyarországon, és nagyon tudtak vele az emberek azonosulni. Aztán jött *A vizsga* (2011) című filmem, ami komolyabb film volt, és a *Trezor* is az lesz. A jó rendezőnek az a feladata, hogy jó filmeket rendezzen, függetlenül attól, hogy mi a műfaj. Hozzám a dráma, a vígjáték, a történelmi filmek is közel állnak, a következő filmem pedig egy horrorfilm lesz.

• *Ez miről fog szólni?*

Szintén történelmi gyökerei vannak, 1918-ban játszódik egy magyar faluban, amelyet megszállnak a kisértetek. Egy post mortem fotográfus – vagyis egy olyan férfi, aki halottakat fotóz az elhunyt családjának körében –, eljut ebbe a faluba, megismerkedik egy 9 éves kislánnyal, és segít neki, hogy megszabaduljanak a kísértetektől. Most a gyártási előkészületek zajlanak.

• *A horror nem éppen a szórakozásról szól, inkább rétegműfaj, nem?*

Igen, de a műfajon belül ugyanúgy a nagyközönséghez szólunk. Vagyis aki szereti a horrorfilmeket, annak remélem, hogy tetszeni fog. Ez az én első horrorfilmem és Magyarországon is az első, ilyen klasszikus horrorfilm még nem készült itthon. Egyébként jól ismerem a műfajt, mert pszichológia

Bergendy Péter a *Trezor* forgatásán a diplomamunkámat a horrorfilmek pszichológiá-

jából írtam. Persze filmet szerintem nem szabad tudatosan csinálni. Ösztönből kell alkotni, ezért nem is nagyon foglalkozom tudatosan azzal, hogy mi van a sztorik mögött. Akkor kell majd okosnak lenni, amikor már fel van véve és vágni kell.

• *Milyen volt ez az ösztönös része, vagyis a forgatás a Trezor esetében?*

Nagyon fontos az, hogy milyen színészeket választunk, én próbáltam a lehető legjobb színészeket meghívni erre a filmre, és szerencsére örömmel jöttek. A stáb is olyan volt, akikkel 20 éve együtt dolgozom, hűséges típus vagyok. Ebből a szempontból tehát olyan volt, mint minden más forgatás. Azt gondolom, hogy ha a színészek jól érzik magukat a szerepükben, akkor a film is jól fog működni. Ezt az állapotot itt sikerült megteremteni.

• *Hogy érzed, milyen lesz majd a végeredmény?*

Én nagy várakozásokkal vagyok a film előtt, szeretném majd mindenféle tévés fesztiválokra is vinni. Ez egy film-étűd, mindössze egy órás. Nem titkolt szándékom volt vele, hogy gyakorolják a horrorfilmre.

• *Nehéz fizikai körülmények között forgattátok a Trezort.*

Trezor

(Scherer Péter és Elek Ferenc)

Igen, a film háromnegyed része a trezorban, vagyis egy pincében játszódik. Ideális körülmények között jó lett volna felépíteni a díszletet egy stúdióban, de erre nem volt pénzünk, ezért a kőbányai pincerendszerben forgattunk, ahol folyamatosan 11 fok van, és nyirkos, vagyis nem éppen kedvező az egészségre. Aztán végül elég jól belaktuk magát a trezor részt, egész otthonossá vált. Összesen 12 napot forgattunk, és ebből 8 napot töltöttünk a pincében, szóval az elég sok volt.

• *Mennyire kell egy rendezőnek itt és most reagálni a helyzetekre egy forgatás során? Azt képzeled az ember, hogy minden meg van tervezve előre snittről snittrre.*

Ez így van, minden meg van tervezve előre, a helyszínen pedig fel kell rúgni az egészséget. Készülni kell a forgatásra, de felül kell tudni írni az elképzeléseket a végeredmény érdekében. A kereteket persze be kell tartani, nálam például nincs túlóra, bele kell, hogy férjünk a tervekbe, mert egy érett személyiségnek be kell tudni tartani a határait. Ilyen szempontból tudatos rendező vagyok, ha túlépnénk a keretet, akkor inkább megváltoztatom a jelenetet, hogy inkább beférjünk.

• *Nem volt még olyan, hogy fáj a szíved valami miatt, ami a keretek betartása miatt végül nem valósult meg?*

Dehogynem, de folyton kompromisszumokat kell kötni, ami a végső célt szolgálja. Persze nekem is vannak olyan dolgok, amikhez ragaszkodom. A Trezomál ez Münnich Ferenc (Bezerédi Zoltán) szemüvege volt, fontos volt nekem, hogy pontosan úgy nézzen ki, mint az eredeti. Igenám, de azt nem tudtam, hogy ezt a szemüveget elkészíteni nem olcsó mulatság, kétszáz-ezer forintba került, ami nagyon sok a költségvetésben egyetlen kellékre. Ha ezt előre tudom, akkor lehet, hogy nem ragaszkodom hozzá ennyire.

• *Úgy látszik, hogy könnyen racionalizálsz ezeket a költségvetésbeli kérdéseket.*

Igen, üzenem is a Filmalapnak, hogy ez így van (nevet). Most persze azért is vagyok benne ennyire, mert a horrorfilm éppen gyártási előkészületek alatt áll, most állítjuk össze a költségvetését, ezen pedig sok múlik.

• *A vágási munka hogyan zajlik nálatok?*

Gary Oldman mondta egyszer, hogy a forgatás olyan, mint amikor az ember elmegy a piacra, és bevásárol, a vágás pedig olyan, mint amikor hazamegy, és megfőzi, amit ott vett. Mi most kezd-

tünk el főzni. Ez a legfontosabb része a folyamatnak, hiszen attól lesz jó vagy rossz a film, hogy mely jeleneteket választom ki, és azokat hogyan rakjuk egymás után.

• *Van olyan jelenet, amit már most nagyon szeretsz?*

Igen, van, de általában azokat szoktuk a végén kivágni (*nevet*). A *Trezorban* van egy jelenet, amit nagyon szeretek: a lakatos, amikor próbálja feltörni a trezort, feljön a földszintre cigizni az orosz közlegényekhez. Azt kell tudni, hogy Anger Zsolt pont a forgatás idején akart leszokni a cigarettáról, vagyis már egy ideje nem dohányzott, éppen úgy, mint a karakter, aki ugye 10 évig volt börtönben, ahol szintén nem tudott rágyújtani. Emiatt az egyezés miatt annyira hiteles lett az a jelenet, hogy most az az egyik kedvencem.

• *Melyik részét szereted jobban a filmkészítésnek, a forgatást vagy a vágási folyamatot?*

A vágási folyamatot. A forgatáson sok az ember, sokfelé kell figyelni, túl sok mindent kell kézben tartani, a forgatás nagyon megterhelő, idegőrlő munka. A vágás introvertáltabb munka, sokkal közelebb áll hozzám, mint a rohangálás és a kiabálás.

• *Mi a véleményed a mai magyar filmes helyzetről és életről?*

Annak örülök, hogy a Médianács fontosnak tartja, hogy szülessenek tévéfilmek, ezt bizony a kereskedelmi tévéknek is fontosnak kellene tartaniuk, vagy ha nem tartják fontosnak, akkor én ezt törvényekkel erőltetném. A mozifilmek persze más ügy, van a Filmalap, ami jó, hogy fejleszt, jó, hogy nyitott mindenféle ötletre, és próbál segíteni a fejlesztésben. Ugyanakkor nehéz helyzetben van, mert az egyik fő szempont, hogy közönségfilmeket is gyártson, de erre nem nagyon van ember Magyarországon, mert nagyon nehéz csinálni. Művészkedni sokkal könnyebb, én is tudnám három órán keresztül mutatni a vonuló felhőket, de nem ez a cél, hanem az, hogy minél több emberhez jusson el a szórakoztató műfajon keresztül valami érték. A *Trezomál* is '56-ról fogunk beszélni, nemcsak arról, hogy kiesik-e egy hulla a szekrényből vagy sem. Szóval nehéz filmet csinálni, és kevesen tudnak, ezért van kevés jó közönségfilm. Írni még nehezebb, ezért írni még kevesebben tudnak. A fiatalokat kellene elkezdni képezni, csak ez a megoldás. Külföldről kellene oktatókat hívni hozzájuk.

• *Te tanítanál, ha úgy adódna?*

Nem, én nem tanítani szeretnék, hanem filmeket csinálni.

Trezor
(Bezerédy Zoltán)

AZ ALKOTÓRÓL DIÓHÉJBAN

Bergendy Péter filmrendező, pszichológus, Bergendy Péter zenész fia. 1984–1989 között az ELTE BTK pszichológia szakán tanult, ezzel párhuzamosan a Magyar Televízióban rendezőasszisztensként dolgozott. 1987–1989 között a Magyar Filmintézet tudományos segédmunkatársa volt, majd a Helikon Film forgalmazási osztályvezetője; a *Galaktika* és az *Atlantisz* című magazinok szerkesztője volt. 1991 óta készít videoklipeket és reklámfilmeket, a Bergendy és Fiai Kft. filmgyártó cég társtulajdonosa. Ő rendezte az *Állítsátok meg Terézanyut!* című nagy sikerű mozifilmet és a *A vizsga* című thrillert is. A *Trezor* című új tévéfilmje a Médianács támogatásával készül.

Az interjút készítette és a megjelenését támogatta a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság.

További interjúk és filmajánlók:

mediatanacs.blog.hu

Bővebben a támogatási rendszeréről:

mecenatura.mediatanacs.hu

NMHH

Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság
Médianács
Magyar Média Mecenatúra Program

